

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Caput Tertium. Qua ratione acquiritur dominiu[m]. n. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

solum habet, & in commodum dumtaxat domini; se enim activè etiam habet, (dum consumit) & in commodum suum: qua parte ergo in suum commodum agit, contra paupertatem peccabit: secundò, quia Religiosus, qui sine licentia acceptat res comestibiles pretio æstimabiles, peccat contra votum, (ut pro certo omnes supponimus) at quidnā est acceptare res has comestibiles, si non est illud, quo quis eas re ipsa comedit? Id certè esse tacitam, into per ipsum factum expressam acceptationem, quis negabit? Tertio, discrimin latum est inter gemmæ illius projectionem, illorumve aromatum combustionem, & inter casum nostrum: nam illa fieri possunt, sine ulla acceptatione gemmæ, vel aromatum: at frui esculentis & poculentis, sine acceptatione, qua convivio quis accumbere, cibos sibi dividere, ad os applicare consentiat, humano more non potest: adde, convivam non uti his speculationibus, sed more humano comedit cibos appositos; at more humano tunc cibi acceptantur & comeduntur, non verò ut instrumentum alterius destruuntur, vide infra, cum de restitutione ex re accepta tract. 3. c. 3. §. 1. num. 8. Quartò, idem Delugo, 7 alibi, probans, comedentem notabilem ciborum quantitatem rei alienæ, committere furtum propriè dictam, & non damnificationem, quanvis eos cibos destruat, nec aliquid apud se illorum remaneat, assignat rationem, quia, inquit, humano modo illa videtur esse vera usurpatio rei alienæ, & applicatio ad proprium usum; sic ergo di-

cere possumus in casu nostro: humano modo illa comestio in convivio, videtur vera usurpatio rei applicata ad proprium usum; cur ergo non se habet tunc Religiosus, activè, nec passivè dumtaxat? quintò, etiam si secularis mittat ad Religiosum eas res comestibiles, posset Religiosus nomine alieno consumere, quamvis absente domino; sicut eodem absente, posset ejus gemmas projicere, sine peccato contra paupertatem. Vnde enim id repugnat? ergo non subsistit discrimin de domino præsentem, vel absente in comestione ciborum.

2. De Lugo t. 1. de just. d. 16. sec. 1. num. 5.

11. Satiùs ergo erit, in ejusmodi convivio recurrere ad parvitatem materiæ, ut excusetur quis à mortali, & quidem huc facit consideratio à nobis allata c. 1. num. 13. Ut autem ab omni culpa inamunis fiat, recurrat Religiosus ad tacitam licentiam, quæ in his comestibilibus facilius, quam in cæteris præsumi potest, quia earum acceptatio cedit in commodum monasterij, ut rectè notant Doctores. 77 Vide, quæ dicam infra tr. 2. cap. 4. de quantitate furti Religiosorum, deque prædicta parvitate materiæ.

22. Sanchez l. 7. in Dec. c. 21. nu. 35. Faustus l. 8. thes. rel. qu. 182. Suar. t. 3. de Rel. l. 8. c. 11. n. 41.

CAPVT TERTIVM.

Quæ ratione acquiratur dominium?

1. **D**Vo regulariter à legibus & requiruntur ad acquirendum dominium

kk 2

dominium, titulus *b* & traditio. Quid traditio sit, patet ex ipsa declaratione vocis; at titulus est principium, basis, radix & veluti causa moralis, ex qua nascitur dominium; unde dicunt, se esse dominum alicujus rei, statim inquirimus, quo titulo? Duplex autem est titulus, verus, & præsumptus: verus est, v. g. emptio, legitima donatio, hereditas, legatum, &c. ut etiam in rebus incorporeis electio, collatio officij, &c. Præsumptus est, quando quis putans bona fide, venditorem v. g. vel donatorem esse verum dominum rei donatæ, vel venditæ, rem habet pro sibi donata vel vendita, &c.

a Mol. t. 1. tr. 2. d. 4. Dicastil. l. 2. de just. & jure tr. 1. d. 1. d. 9. *b* l. 1. 2. 6. & 7. ff. de acq. dominio. c. l. Traditionibus. C. de pactis l. quoties de rei mutatione.

2. Dixi primò, (regulariter duo requiruntur) aliquando enim sufficit solus titulus: nam hæres v. g. & legatarius rei determinatæ acquirunt dominium bonorum defuncti, sola acceptatione hereditatis, vel legati; ut etiam jus beneficii ecclesiastici acquiruntur sola electione acceptata. Loca item pia, & civitates acquirunt dominium rerum donatarum vel venditarum ante rei traditionem seu possessionem & denique si princeps det feudum, explicando, se velle transferre dominium ante possessionem feudatarij, sane transfert. Atque in his casibus debet consequenter dicere, hos acquirere statim jus in re, nec solum jus ad rem.

3. Dixi secundò, (à legibus) nam jure naturæ non est necessaria ipsa tra-

ditio; est tamen rationi congruum, ut tunc transferatur seu acquiratur dominium rei, quando res, quæ erat in manu & possessione materiali unius, transit in manum alterius.

4. Adhuc inquires, quomodo acquiratur dominium, seu hujusmodi titulus & legitima possessio? Respondeo, sane multis modis, variisque, juxta rerum exigentiam. Nam v. g. dominium hominum acquiratur per captivitatem ex bello justo, emptione, donatione, nativitate ex ancilla, quæ neque tempore conceptionis, neque tempore partus fuit libera. Animantia mansueta, ut & bona stabilia, vel mobilia, donatione, hereditate, emptione, præscriptione, prima occupatione, aliisque similibus titulis. Animantia fera, captione, vulneratione, qua fugere non possint, piscatione, aliisque modis passim videndis apud Doctores; nos enim ex his ea, quæ pro praxi sunt necessaria, explicabimus inferius, cum de furto, & de restitutione. Hic solum de præscriptione, tanquam in proprio loco nonnulla tangemus.

d Mol. Dic. l. c. alijque Jurisperiti assim.

CAPVT QVARTVM.

De Præscriptione.

§. I.

Communia de præscriptione summam afferuntur.

PER legitimam præscriptionem acquiri in utroque foro rei dominium,